

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛІНІЙКИ BAS В КОНТЕКСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДИСЦИПЛІН ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Сьогодні, коли наступила ера впровадження систем штучного інтелекту у всі сфери діяльності, використання програмного забезпечення для потреб бізнесу не викликає ні яких «Проти». Керувати сучасним бізнесом можуть тільки люди, які мають певну освіту і володіють передовими засобами автоматизації бізнес-процесів. Саме питанням надання освітянських послуг приділено увагу в Законі України «Про вищу освіту», де зауважено, що особливу увагу потрібно приділяти саме здобувачам з метою засвоєння і примноження ними знань, які дозволяють здобути певний статус в суспільстві на основі системи наукових та методичних засобів [1, стаття 47].

На кафедрі економічної кібернетики та інформаційних технологій ОНЕУ в рамках таких курсів, як «Інформаційні системи і технології в підприємництві», «Інформаційні технології в обліку та аудиті» і «Інформаційні технології в управлінні персоналом» успішно використовуються відповідні конфігурації лінійки BAS, які саме орієнтовано на спеціальності D1 «Облік та оподаткування» та D3 «Менеджмент». Це такі ресурси, як «Бухгалтерія CORP», «Малий бізнес», «Зарплата та управління персоналом» та «ERP». Для зазначених курсів розроблені відповідні методичні матеріали, завдання яких орієнтовані на певні спеціальності і дуже наближені до виробничих потреб, так як реалізують наскрізну задачу [2; 3; 4; 5].

Викладачі кафедри пройшли підвищення кваліфікації і отримали сертифікати від САБ за такими модулями, як «Малий бізнес», «Бухгалтерія КОРП», «Використання уніфікованих підсистем розрахунку зарплати і кадрового обліку в прикладних рішеннях BAS», «Управління торгівлею» та «КУП». На рис. 1. наведено загальну схему зв'язку програмних продуктів лінійки BAS, які в тому чи іншому спрямуванні використовуються в освітньому процесі ОНЕУ, а саме при викладанні семестрових дисциплін і тренінгових курсів. Це пов'язано з тим, що всі ці ресурси тим чи іншим чином дозволяють реалізувати відповідні функції управління, такі як *планування* (визначення цілей та шляхів їх досягнення), *організація* (розподіл завдань та ресурсів), *мотивація* (спонукання виконавців до роботи), *облік* (фіксація результатів діяльності в БД), *контроль* (порівняння результатів із планом) і *прийняття рішень* (визначення вузьких місць з метою усунення негативних результатів діяльності). А це дуже важлива складова при підготовці саме фахівців економічного профілю.

Рис.1. Схема взаємозв'язку BAS-додатків в освітньому процесі

Джерело: розроблено авторами на основі [5]

Слід зазначити, що оновлені конфігурації програмних продуктів BAS включають можливість використання AI-компоненти, завдяки якій значно прискорюється робота з базою даних з позиції формування первинної інформації. При цьому впровадження інтелектуальних механізмів стає ключовим фактором підвищення конкурентоспроможності підприємств, дозволяючи мінімізувати «людський фактор» та прискорити обробку великих масивів інформації. Серед основних шляхів впровадження ІІІ в BAS-рішення є такі[6]:

- інтелектуальна обробка первинної інформації. Ця процедура направлена на розпізнавання первинної документації, яка підготовлена за допомогою відповідних додатків, наприклад MS Excel, Access, Power Point, або вручну. Остання реалізація з відповідною ймовірністю залежить від якості заповнення бланку документу та почерку автора. Також стає можливим співставляти номенклатуру постачальника з власною базою даних за допомогою нечіткого пошуку і автоматично створювати відповідні первинні документи без участі людини. Такий механізм дозволяє скоротити не тільки швидкість обробки первинних носіїв у 5-10 разів, а й вірогідність помилок оператора. Ця можливість реалізована практично у всіх BAS-рішеннях

- прогнозне моделювання та управління запасами за допомогою аналізу історичних даних про продажі, врахування таких параметрів як сезонні коливання та тривалість поставок. Реалізація цієї можливості в BAS-ERP та BAS-Управління торгівлею базується на прогнозованому попиті, що впливає на результати використання оборотних коштів, які були вкладені в неліквідні товари.

- інтелектуальний скоринг та управління дебіторською заборгованістю. Ця компонента ефективно працює в BAS-CRM і передбачає аналіз поведінки клієнтів(класифікація клієнтів на ринку та прогнозування ймовірності їх відтоку) та контроль платіжної дисципліни (попередження про своєчасну оплату каналами зв'язку, на які клієнт реагує найкраще).

Слід зазначити, що використання цієї компоненти у виробничій діяльності підприємства орієнтовано тільки на ліцензійне програмне забезпечення і пов'язано з додатковими грошовими витратами на придбання відповідних розширень(обробок), а також витратами певного часу для створення Google акаунту в AI Studio для з'єднання з Gemini.

Враховуючи перелічені можливості впровадження сучасних технологій з використанням штучного інтелекту в системах BAS перетворює автоматизацію з інструменту обліку на інструмент активного управління, що підтверджується реальною економією ресурсів, усуненням помилок та здатністю бізнесу миттєво адаптуватися до змін.

Список використаних джерел:

1. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 01.07.2014 року (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 20.01.2026)
2. Гострик, О.М. Методичні вказівки для самостійної роботи з програмним модулем "BAS: Бухгалтерія" з дисципліни "Інформаційні системи та технології в підприємстві", для студентів ІУ курсу першого(бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання спеціальності - "076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність". - Одеса, ОНЕУ, ротапринт, 2022р. - 68с.
3. Гострик, О.М. Методичні вказівки для самостійної роботи з програмним модулем "BAS: Малий бізнес" з дисципліни "Інформаційні системи та технології в підприємстві", для студентів першого(бакалаврського) рівня вищої освіти всіх форм навчання спеціальності - 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність". - Одеса, ОНЕУ, ротапринт, 2025 р. - 138с.
4. Гострик О.М. Використання систем автоматизації бізнес-процесів при підготовці спеціалістів в сфері підприємництва. Збірник тез УІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції "Нові інформаційні технології управління бізнесом". - Київ, Спілка автоматизаторів бізнесу. 2025. С. 54-55.
5. Спілка автоматизаторів бізнесу. Офіційний сайт. URL: <https://unionba.com.ua> (дата звернення: 20.01.2026)
6. Modern Trends in Business Process Automation: AI and Hyperautomation / T. Smith et al. *Journal of Business Intelligence*. 2025. Vol. 12, No. 3. P. 45–58.